

Громошенко В. В.,
викладач кафедри іноземних мов професійного спілкування
Міжнародного гуманітарного університету

ГЕНЕЗИС ПОЛІТИЧНОЇ ЛІНГВІСТИКИ ЯК САМОСТІЙНОЇ НАУКИ

Анотація. У статті розглядаються становлення й сучасний стан політичної лінгвістики в зарубіжній та українській науці, подаються основні етапи розвитку політичної лінгвістики, характеризуються загальні категорії й напрями дослідження політичної лінгвістики.

Ключові слова: політична лінгвістика, політичний дискурс, політична мова, політична комунікація.

Постановка проблеми. У сучасній Україні також помітно зростає інтерес до вивчення політичної комунікації, багато в чому пов'язаний із загостренням у країні політичної боротьби, у якій активно використовуються різні засоби, тактики і прийоми комунікативного впливу на свідомість і поведінку громадян. Інтенсивне політичне життя є причиною постійного розвитку лексики, фразеології, що й зумовлює актуальність дослідження.

Метою статті є огляд генезису політичної лінгвістики як самостійної науки й окреслення основних напрямів її дослідження в сучасній лінгвістиці на основі аналізу лінгвістичних робіт із вивчення політичної лінгвістики.

Об'єктом дослідження є генезис політичної лінгвістики.

Виклад основного матеріалу дослідження. Політична лінгвістика – галузь лінгвістики, що виникла на стику двох самостійних наук – лінгвістики й політології, тісно пов'язана з іншими сучасними лінгвістичними дисциплінами (особливо – з прагмалінгвістикою, комунікативною та когнітивною лінгвістикою) і має на меті встановити закономірності взаємовпливу суспільно-політичних подій на зміни в мові й навпаки [1, с. 45]. Як зазначає А. Чудінов, для сучасної політичної лінгвістики повною мірою характерні провідні риси сучасного мовознавства: антропоцентризм (мовна особистість стає точкою відліку при вивченні мовних явищ), експансіонізм (включення в галузь дослідження лінгвістики низки суміжних проблем, тобто її розширення), функціоналізм (вивчення мови в дії, у функціонуванні), експланаторність (прагнення не тільки описати мовні факти, а й дати їм пояснення) [2, с. 10].

Сучасна політична лінгвістика активно займається загальними проблемами політичної комунікації (зокрема, аналізує її відмінність від інших комунікативних сфер), вивчає проблеми політичної мови (гасло, листівка, програма, газетна стаття, виступ на мітингу або в ток-шоу на телебаченні, парламентська дискусія тощо).

Найважливіший постулат сучасної політичної лінгвістики – дискурсивний підхід до вивчення політичних текстів. Це означає, що кожен конкретний текст (усний або письмовий) розглядається в контексті політичної ситуації, у якій він створений, з урахуванням політичних поглядів автора, його соціального статусу, особистих якостей, а також особливостей сприйняття його співрозмовником

(співрозмовниками). Політичний дискурс – це особливий різновид дискурсу, що має на меті завоювати й утримати політичну владу. У лінгвістичній літературі політичний дискурс представлений як багатоаспектне й багатопланове явище, як комплекс елементів, що утворюють єдине ціле. Політичний дискурс – це сукупність «усіх мовних актів, що використовуються в політичних дискусіях, а також правил публічної політики, освячених традицією та перевірених досвідом» [1, с. 46]. Це визначення являє собою широкий підхід до змісту поняття «політичний дискурс».

Для того щоб краще зрозуміти проблеми відповідної науки на сучасному етапі свого розвитку, звернімося до її передісторії [3, с. 54].

Дослідники виділяють такі етапи розвитку політичної лінгвістики:

- 1) початок XX століття;
- 2) 20–50-і роки XX століття;
- 3) 60–80-і роки XX століття;
- 4) кінець XX століття й початок XXI століття.

Говорячи про первинний етап її розвитку, окрім філологів, які дослідили особливості функціонування мови, фахівці називають також письменників, філософів, політологів, котрі займалися аналізом соціально-філософських і інших екстралінгвістичних аспектів у системі політики.

У 20–50-і роки XX століття відбувається становлення політичної лінгвістики. Поштовхом до цього стала Перша світова війна, що призвела до небачених людських втрат і кардинальної зміни світорозуміння. З'явилася необхідність вивчення політичної комунікації та її взаємозв'язків із суспільно-політичними процесами, що стало у світі більш очевидно. Знання механізмів маніпуляції громадською думкою набуло високої наукової й гуманітарної цінності. Після війни увага дослідників мови політики була спрямована на вивчення способів формування громадської думки, ефективної політичної агітації й військової пропаганди.

Слід зазначити, що у межах семіотики як загальної теорії знакових систем було здійснено аналіз символічної сутності мови та підкреслено важливість мови для життєдіяльності суспільства (Ф. де Соссюр, Ч. Пірс, У. Еко, Ю. Лотман, Е. Кассіпер).

Поширення основ семіотики на сферу політики пов'язано з іменем Л. Вітгенштейна і його теорією «мовної гри», згідно з якою політика вважалася полем гри, де правила продиктовані законами мови й зумовлені соціокультурним контекстом. Свідомість почала розглядатися через аналіз мови [4, с. 13].

Потужного розвитку ідеї сутності й можливостей мови та її співвідношення з політикою зазнали в межах

різноманітних філософських напрямів ХХ ст., які загалом характеризуються зосередженням уваги саме на мовній діяльності людини. Методологічним центром, який слугує обґрунтуванням проблеми розуміння й інтерпретації символічних систем, передусім текстів, є герменевтика (Г. Гадамер, Ф. Шлейєрмахер, В. Дільтей, М. Хайдеггер). Мова розглядається як носій світорозуміння [4, с. 18].

Ще більш рельєфно відносини між мовою, пізнанням і політикою вимальовуються у структуралізмі й постструктуралізмі. Його представники всі проблеми взаємовідносин між мисленням і матеріальним світом переводять у суто мовну площину. Мова розглядається не тільки як засіб пізнання, а й інструмент соціальної комунікації; при цьому головна увага зосереджується на маніпулятивних можливостях ідеологій (М. Фуко – будь-який дискурс є дискурс влади; Р. Барт – дискурс влади і позавладний, корінь дискурсу влади – у мові; Ж. Дерріда – інтерпретація як семантичне відношення позиції автора і впливу епохи; Ж. Лакан – вияв несвідомого визначається законами мови тощо) [4, с. 24].

Постмодерністи (Р. Ешлі, М. Шапіро, Р. Уолкер) абсолютизують роль мови як сили, що конструює світ, стверджують, що всі форми мислення метафоричні, наголошують на залежності суспільних відносин від мови політики й інтерпретації відповідних текстів [4, с. 25–27].

Найбільш значущі роботи описуваного періоду становлення політичної лінгвістики пов'язані з діяльністю американських фахівців з питань комунікації У. Ліппманна, П. Лазарсфельда, Г. Лассвелла [2, с. 31]. У сучасній політичній лінгвістиці використовується поняття У. Ліппманна «процес установки порядку денного» (agenda-setting process), тобто висвітлення в політичній комунікації одних питань і замовчування інших. Також йому належить першість у застосуванні контент-аналізу як методу для дослідження суспільних подань про політичну картину світу [2, с. 32].

Ще одним дослідником цього періоду був П. Лазарсфельд, один із засновників моделі дворівневої комунікації [2, с. 35]. Методика П. Лазарсфельда отримала значне поширення й застосовується аж до сьогодні.

Серед попередників сучасної політичної лінгвістики називають ім'я Гарольда Лассвелла, який розвинув методику контент-аналізу дослідження мови політики. Г. Лассвеллу вдалося продемонструвати зв'язок між стилем політичної мови й політичним режимом, у якому ця мова використовується.

До критичного вивчення тоталітарного дискурсу звернулися, крім спеціалістів із комунікації, англійський письменник Джордж Оруелл, який описав принципи «двозначності» (doublethink) й опублікував словник «новомови» (newspeak), тобто на конкретних прикладах було охарактеризовано засоби мовного маніпулювання людською свідомістю з метою завоювання та утримання політичної влади в тоталітарній державі [2, с. 39].

Німецький філолог Віктор Клемперер докладно охарактеризував «новомову». У своїй книзі «LTI. Natizbuch eines Philologen» («LTI. Записна книжка філолога») досліджує комунікативну практику німецького фашизму [2, с. 40]. Слід зазначити, що практика нацистської «новомови» виявилася ще більш багатозначною. На службу ідеям фашизму в гітлерівській Німеччині було поставлено й багато

інших мовних засобів: символіка, метафорика, практика заборони – «неугодні» слова й поняття з одночасною пропагандою «нових слів і ідей». Пізніше з'явилися описи комуністичної «новомови» [2, с. 41].

У 60–80-ті роки ХХ ст. – роки холодної війни – у понятійному апараті лінгвістики з'являється нове поняття «ядерна мова», яке політики використовують для виправдання можливого застосування ядерної зброї й катастрофічних наслідків цієї події. У текстах з'являються метафоричні образи можливої ядерної катастрофи («ядерна зима», «ядерний апокаліпсис», «палії війни») [2, с. 42].

Значне місце в політичній лінгвістиці цього періоду посідає французька школа аналізу дискурсу (Ж. Дюбуа, М. Пеше, М. Фуко та ін.). Крім того, у цей період досліджується політична лексика, теорія та практика політичної аргументації, політичних метафор, практика функціонування політичної мови в політичних дебатах, передвиборних кампаніях; уточнюється науковий апарат політичної лінгвістики.

Увага американських і західноєвропейських лінгвістів (П. Серіо, Д. Болінджер, Р. Блакар, Р. Водак, Т. ван Дейк, Р. Лакофф, Л. Лассвел та ін.) зосереджується на вивченні комунікативної практики в сучасних зарубіжних демократичних державах. Дослідження продемонстрували, що і в умовах «свободи» постійно використовується мовна маніпуляція свідомістю. Уміле використання мови є важливим засобом формування необхідної суспільної думки щодо тих чи інших фактів, подій, особистостей і, як наслідок, вагомим способом завоювання й утримання влади [5, с. 81].

Рубіж 80–90-х років ХХ ст. ознаменувався новим посиленням інтересу до мови й політики, появою інноваційних підходів на стику етнології та макро-соціального політичного аналізу [4, с. 60]. Нові політичні умови призвели до зміни методів комунікативного впливу, але політика – це завжди боротьба за владу, і в ній переможцем зазвичай є той, хто краще володіє комунікативною зброєю, здатний створити у свідомості адресата необхідну маніпулятору картину світу.

На Заході велику цікавість викликали дослідження тоталітарного дискурсу СРСР й анти тоталітарного дискурсу як мовлення мовного спротиву. У колишніх країнах СРСР проблематика політичної лінгвістики почала розроблятися лише в 90-і рр. ХХ ст. спершу під кутом зору тоталітарної мови радянської епохи, що характеризувалася гаслами, ритуалізованістю, а згодом – теоретичної розробки мовних особливостей організації політичного дискурсу в різних аспектах [6, с. 352–353].

Особливо активно зарубіжні дослідження політичної комунікації розвиваються в кінці ХХ – початку ХХІ ст. У цей період відбуваються дві значні події у світі: закінчення холодної війни й початок «перебудови». На цьому тлі відбувається «глобалізація» політичної лінгвістики [2, с. 55]. Вона продовжує зміцнювати свій науковий статус в умовах нової парадигми, приділяючи першочергову увагу тому, як мова функціонує в процесі комунікації і як мовна особистість відображається в мові. Вагомий внесок у її розвиток зробили О. Шейгал, А. Чудінов, Г. Почепцов, В. Дем'янков, М. Гаврілова, О. Павлова та ін. [2; 5; 7; 8; 9].

На пострадянському просторі активніше освоюються раніше недоступні для дослідження з політичних причин проблеми політичної лінгвістики, розширюється сфера

наукових інтересів учених, досліджуються нові аспекти взаємодії мови, влади й суспільства (дискурс тероризму, політкоректність, соціальна толерантність, фундаменталістський дискурс тощо). Політична лінгвістика стає самостійним науковим напрямом зі своїми предметом і об'єктом дослідження, методологічним апаратом, науковими школами. У цей період набуває широкого поширення та визнання назви дисципліни (political linguistics, Politolinguistik), проводяться спеціальні наукові конференції, публікуються численні збірники досліджень відповідної тематики. Політична лінгвістика активно вбирає в себе евристики дискурс-аналізу й когнітивної методології [2, с. 60].

На сьогодні вже очевидно, що, виникнувши на порубіжжі соціолінгвістики, політології, когнітивної лінгвістики, стилістики, риторики, політична лінгвістика виявила нестримну динаміку свого розвитку і здатність інтегрувати здобутки суміжних галузей наукового знання. Шлях від аналізу політичної мови тоталітарних режимів до дослідження в найширшому контексті соціологічного, культурного, міжособистісного, когнітивного аспектів влади був пройдений досить швидко – усього за півстоліття [9, с. 49].

Російські дослідники Н. Мухарямов та Л. Мухарямова визначають політичну лінгвістику як субдисципліну на стику політики й лінгвістики, що досліджує мову політики (мовні аспекти відносин влади) і мовну політику (політико-правовий режим мовного життя суспільства). Її предметом є вся сукупність політико-мовних відносин, увесь спектр політичних вимірів мовного життя суспільства та мовних вимірів політики [10, с. 46]; політична комунікація, тобто мовленнєва діяльність, орієнтована на пропаганду тих чи інших ідей, емоційний вплив на громадян країни і спонукання їх до політичних дій для вироблення суспільної згоди, прийняття й обґрунтування соціально-політичних рішень в умовах множинності точок зору у суспільстві [2, с. 6]. Політична мова в її інтерпретації розглядається не лише як інструмент описання тих або інших політичних явищ, а і як чинник активного впливу на політичний процес шляхом формування ціннісних настанов і стереотипів поведінки. Сучасні уявлення про взаємодію політичної та мовної практик ґрунтуються на визнанні самоцінності пропонованих лінгвістикою методів дослідження мовної діяльності, насамперед методів контент-аналізу й дискурс-аналізу [4, с. 49–50].

Огляд українських лінгвополітологічних досліджень дав змогу виділити такі напрями:

– дослідження в галузі теоретичних основ політичної лінгвістики [11; 12; 13; 14; 15];

– особливості функціонування мови в тоталітарному суспільстві [16; 17];

– дескриптивний підхід до вивчення політичної мови [18; 19];

– дослідження окремих мовних рівнів: лексичного [20], фонетичного [21; 22], лексико-граматичного [23];

– вивчення жанрів і стилів політичної мови [24; 25; 17; 26];

– дослідження ідіотилів провідних українських і зарубіжних лідерів [27; 28; 29; 30];

– когнітивно-дискурсивні студії [16; 31; 32; 33; 34; 35];

– порівняльні дослідження [36; 29].

Висновки. Отже, перспективою подальшого дослідження вважається зіставний аналіз політичних реклам-

них текстів на матеріалі різноструктурних мов. Оскільки було проведено багато досліджень рекламного тексту, політичного газетного тексту, слоганів, промов політичних діячів, хотілося б звернути увагу на поширені сьогодні в Інтернет відеосюжети з передвиборчих кампаній різних політичних партій України, США, Великої Британії, здійснити зіставне дослідження синтаксису цих текстів і виявити їхні граматичні особливості.

Література:

1. Маслова В.А. Политический дискурс: языковые игры или игры в слова? / В.А. Маслова // Политическая лингвистика. – Вып. 1(24). – Екатеринбург, 2008. – С. 43–48.
2. Чудинов А.П. Политическая лингвистика: [учебное пособие] / А.П. Чудинов. – М.: Флинта: Наука, 2008. – 256 с.
3. Акінчиць Н.Г. Розвиток політичної лінгвістики як автономної науки / Н.Г. Акінчиць // Культура народів Причорномор'я. – 2007. – № 120. – С. 53–58. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/Articles/Kultnar/knp120/knp120_53-58.pdf.
4. Нагорна Л.П. Політична мова і мовна політика: діапазон можливостей політичної лінгвістики: [монографія] / Л.П. Нагорна. – К.: Світогляд, 2005. – 315 с.
5. Будаев Э.В. Становление и эволюция зарубежной политической лингвистики / Э.В. Будаев, А.П. Чудинов // Политическая лингвистика. – 2006. – № 20. – С. 75–94.
6. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми / О.О. Селіванова. – Полтава: Довкілля-К, 2008. – 712 с.
7. Гаврилова М.В. Лингвокогнитивный анализ русского политического дискурса: дисс. ... д-ра филол. наук: спец. 10.02.01 «Сравнительно-историческое, типологическое и сопоставительное языкознание» / М.В. Гаврилова. – Санкт-Петербург, 2005. – 468 с.
8. Павлова Е.К. Политический дискурс в глобальном коммуникативном пространстве (на материале английских и русских текстов): автореф. дисс. ... д-ра филол. наук: спец. 10.02.20 «Сравнительно-историческое, типологическое и сопоставительное языкознание» / Е.К. Павлова. – М., 2010. – 45 с.
9. Шейгал Е.И. Семиотика политического дискурса: [монография] / Е.И. Шейгал. – М.: ИТДГК «Гнозис», 2004. – 326 с.
10. Мухарямов Н.М. Политическая лингвистика как научная дисциплина / Н.М. Мухарямов, Л.М. Мухарямова // Политическая наука. Политический дискурс: история и современные исследования: сборник научных трудов / РАН ИНИОН. Центр социальных научно-информативных исследований. Отдел политической науки. Отдел языкознания. Отдел научных связей и международного сотрудничества. Российская ассоциация политической науки; отв. ред. и сост. В.И. Герасимов, М.В. Ильин. – М., 2002. – № 3. – С. 45–67.
11. Вашук Т. Політичний дискурс як об'єкт лінгвістичного дослідження [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eprints.zu.edu.ua/1720/>.
12. Кондратенко Н. Український політичний дискурс: Текстуалізація реальності / Н.В. Кондратенко; відп. ред.: О.В. Александров; ОНУ ім. І.І. Мечникова. – Одеса: Чорномор'я, 2007. – 155 с.
13. Серажим К.С. Дискурс як соціолінгвальний феномен сучасного комунікативного простору (методологічний, прагматично-семантичний і жанрово-лінгвістичний аспекти: на матеріалі політичного різновиду українського масовоінформаційного дискурсу): дис. ... д-ра филол. наук: спец. 10.01.08 / К.С. Серажим; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2003. – 408 арк.: рис. – арк. 346–372.
14. Синельникова Л.Н. Политическая лингвистика: координаты междисциплинарности // Политическая лингвистика. – 2009. – № 30. – С. 41–47.
15. Яворська Г. Прескриптивна лінгвістика як дискурс: мова, культура, влада / Г. Яворська. – К.: Нац. акад. наук України, Ін-т мовознавства ім. О.О. Потебні, 2000. – 288 с.
16. Крючкова П. Авторитарний дискурс (на матеріалі сучасної англійської мови): автореф. дис. ... канд. филол. наук: спец. 10.02.04 / П.Г. Крючкова; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2003. – 21 с.

17. Семенюк О.А. Язык эпохи и его отражение в сатирико-юмористическом тексте : [монографія] / О. А. Семенюк. – Кировоград, РИЦ КГПУ им. В.К. Винниченка, 2001. – 368 с.
18. Діденко М.О. Політичний виступ як тип тексту (на матеріалі виступів німецьких політичних діячів кінця 20 століття) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.04 / М.О. Діденко ; Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова. – Одеса, 2001. – 14 с.
19. Жуковець Г.Л. Лінгвориторичні особливості сучасного лейбористського дискурсу Великої Британії : дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.04 / Г.Л. Жуковець ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2001. – 216 арк.
20. Андрейченко О.И. Лексико-фразеологическая основа текстов политических дискуссий (на материале украинской прессы конца XX – начала XXI столетия) : автореф. дис. ... канд. филол. наук : спец. 10.02.01 «Украинский язык» / О.И. Андрейченко ; Институт укр. языка НАН Украины. – К., 2006. – 23 с.
21. Васік Ю.А. Ритмічна організація англомовного політичного дискурсу (експериментально-фонетичне дослідження на матеріалі промов сучасних політиків Великої Британії) : дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.04 / Ю.А. Васік – К., 2008.
22. Вербич Н.С. Інтонація переконування в публічному мовленні (експериментально-фонетичне дослідження) : дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.01 / Н.С. Вербич – К., 2007.
23. Гулей М.Д. Лексико-граматичні особливості та композиційна структура французької політичної промови (на матеріалі виступів Шарля де Голля і Жака Ширака) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.05 / М.Д. Гулей ; Київ. нац. лінгв. ун-т. – К., 2004. – 19 с.
24. Кобзева О.О. Структура та функції політичного наративу «вибори президента» / О.О. Кобзева // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – 2008. – № 38. – С. 161–165.
25. Савчук В. Політичний дискурс: жанрові особливості / В. Савчук [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.stattionline.org.ua/filologiya/87/15734-politichnij-diskurs-ta-semiotichna-osobistist.html>.
26. Соловей Г.С. Політична лексика як об'єкт перекладу (на матеріалі текстів політичних заяв, звернень, промов, статей та анекдотів) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.16 / Г.С. Соловей ; Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2011. – 20 с.
27. Дорофєєва М. Категорія суб'єкта в політичній промові (на матеріалі виступів федеральних канцлерів ФРН повоєнного періоду) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.04 / М.С. Дорофєєва ; Київ. нац. лінгв. ун-т. – К., 2005. – 20 с.
28. Серякова І.І. Політичний дискурс та семіотична особистість / І.І. Серякова // Вісн. Київ. нац. лінгвістичного ун-ту. Серія «Філологія». – 2009. – Т. 12. – № 2. – С. 115–120.
29. Петлюченко Н.В. Харизматика : мовна особистість і дискурс : [монографія] / Н.В. Петлюченко. – Одеса : Астропринт, 2009. – 464 с.
30. Петренко Д.О. Соціофонетична варіативність вимови політичних діячів Німеччини : автореф. дис. ... канд. філол. наук / Д.О. Петренко. – К. : Б.в., 2003. – 20 с.
31. Попова Н. Сучасний іспаномовний суспільно-політичний дискурс: лінгвопрагматичний аспект : автореф. дис. ... канд. філол. наук / Н.М. Попова. – М. : Б.в., 2004. – 20 с.
32. Славова Л.Л. Мовна особистість політика: когнітивно-дискурсивний аспект : [монографія] / Л.Л. Славова. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2010. – 358 с.
33. Федорів Я. Лінгвістичні моделі дискурсу публічних виступів : нарис з сучасних культурно-мовленнєвих практик / Я. Федорів. – К. : ВПЦ НаУКМА, 2010. – 188 с.
34. Фоменко О.С. Лінгвістичний аналіз сучасного політичного дискурсу США (90-ті роки XX століття) : дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.04 / О.С. Фоменко ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 1998. – 195 с.
35. Савчук В. Комунікативні стратегії і тактики в промовах президентів США [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.twirpx.com/file/697835/>.
36. Весна Т.В. Ідеологічний та національно-культурний компонент в семантичній структурі лексики політичного дискурсу (на матеріалі франко- і російськомовної преси 90-х років) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.15 / Т.В. Весна. – Одеса, 2002.

Громошенко В. В. Генезис политической лингвистики как самостоятельной науки

Анотація. В статті розглядається становлення і сучасне становище політичної лінгвістики в зарубіжній та українській науці, представлені основні етапи розвитку політичної лінгвістики, характеризуються загальні категорії і напрями дослідження політичної лінгвістики.

Ключові слова: політична лінгвістика, політичний дискурс, політичний мовний зв'язок, політична комунікація.

Hromovenko V. The genesis of political linguistics as an independent science

Summary. The article deals with the formation and the current state of political linguistics in foreign and Ukrainian science, presents the main stages of political linguistics, characterizes general categories and areas of political linguistics research.

Key words: political linguistics, political discourse, political speech, political communication.